

VIJAYABHERI

FOCUS PLUS ONE- 2021

MALAPPURAM DISTRICT PANCHAYATH
EDUCATIONAL PROJECT

ECONOMICS

Academic Support:

**DIET Malappuram & META
(Malappuram Economics Teachers Association)**

ആമുഖം

മലപ്പുറം ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ജില്ലയുടെ സമഗ്ര വിദ്യാഭ്യാസ പുരോഗതി ലക്ഷ്യം വെച്ച് കൊണ്ട് 2001 മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് വിജയഭേരി വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി. വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് പദ്ധതിക്കു കീഴിൽ നമ്മൾ നടത്തിവരുന്നത്.

വിജയഭേരിയുടെ ഭാഗമായി കഴിഞ്ഞ വർഷം പ്ലസ് ടു/വിഎച്ച്എസ്സി രണ്ടാം വർഷ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി ഫോക്കസ് 21 എന്ന പേരിൽ തയ്യാറാക്കിയ സ്റ്റഡി മെറ്റീരിയലുകൾക്ക് അധ്യാപകരിൽ നിന്നും വിദ്യാർത്ഥികളിൽ നിന്നും വളരെ നല്ല പ്രതികരണമാണ് ലഭിച്ചത്. കോവിഡ് മഹാമാരിമൂലം സാധാരണ ക്ലാസുകൾ ലഭിക്കാത്ത വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രസ്തുത മെറ്റീരിയൽ ഏറെ സഹായകരമായെന്ന് അവർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

ഒന്നാം വർഷ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള പരീക്ഷ സെപ്തംബർ ആദ്യവാരം നടക്കുകയാണ്. ഫോക്കസ് പാഠഭാഗങ്ങൾക്കായി വിജയഭേരി ഫോക്കസ് +1 എന്ന പേരിൽ കഴിഞ്ഞ വർഷത്തേതു പോലെ ഈ വർഷവും വിവിധ വിഷയങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക സ്റ്റഡിമെറ്റീരിയൽ മലപ്പുറം ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് വിജയഭേരി വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പുറത്തിറക്കുകയാണ്. മലപ്പുറം ഡയറ്റാണ് പ്രസ്തുത മെറ്റീരിയലിനുള്ള അക്കാദമിക പിന്തുണ നൽകിയിട്ടുള്ളത്. വിവിധ വിഷയങ്ങളുടെ ജില്ലാതല അധ്യാപകരുടെ അസോസിയേഷനാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഞങ്ങളുടെ കൂടെ നിന്നത്. എല്ലാവരേയും ഈ അവസരത്തിൽ നന്ദിയോടെ സ്മരിക്കുന്നു.

ഈ ഉദ്യമം അധ്യാപകർക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും ഏറെ ഉപകാരപ്പെടുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും മികച്ച വിജയം കൈവരിക്കാൻ കഴിയട്ടെ എന്നാശംസിക്കുന്നു.

എം.കെ. റഫീഖ്
പ്രസിഡണ്ട്
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, മലപ്പുറം

നസീബ അസീസ്
ചെയർ പേഴ്സൺ
ആരോഗ്യ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥിര സമിതി

ശ്രീമതി. സ്നേഹലത
RDD മലപ്പുറം

ശ്രീ. ഉബൈദുള്ള
AD VHSE

ശ്രീ. പി. മുഹമ്മദ് മുസ്തഫ
പ്രിൻസിപ്പൽ ഇൻചാർജ്ജ്
ഡയറ്റ് മലപ്പുറം

ടി. സലീം
കോഡിനേറ്റർ.
വിജയഭേരി വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി

Prepared by:

1. UT Aboobacker	HSST Economics, OHSS Tirurangadi
2. Eramu K.A,	HSST Economics, MSMHSS Kallungalparamba
3. Dr. Manzoor K	HSST Economics, GVHSS Kalpakanchery.
4. Abdul Nasar. K	HSST Economics, GHSS Pandikkad
5. Krishnakumar V	HSST Economics, GBHSS Tirur
6. Abdul Hameed KT	HSST Economics, PPTMYHSS Cherur
7. Irshad Odakkal	HSST Economics, SNMHSS Parappanagadi

ECONOMICS

Contents

Unit II: Economic Reforms Since 1991	
Chapter 3 Liberalisation, Privatisation and Globalisation: An Appraisal	3.1 Introduction
	3.2 Background
	3.3 Liberalisation
	3.4 Privatisation
	3.5 Globalisation
	3.6 Indian Economy During Reforms an Assessment
	3.7 Conclusion
Unit III: Current Challenges Facing the Indian Economy	
Chapter 4 Poverty	4.1 Introduction
	4.2 Who are the Poor?
	4.3 How are poor people identified?
	4.4 The number of poor in India
	4.5 What Causes Poverty?
	4.6 Policies and Programmes Towards Poverty Alleviation
	4.7 Poverty Alleviation Programmes – a Critical Assessment
	4.8 Conclusion
Chapter 8 Infrastructure	8.1 Introduction
	8.2 What is infrastructure?
	8.3 Relevance of Infrastructure
	8.4 The State of Infrastructure in India
	8.5 Energy
	8.6 Health
	8.7 Conclusion
Chapter 9 Environment and Sustainable Development	9.1 Introduction
	9.2 Environment – Definition and Functions
	9.3 State of India's Environment
	9.4 Sustainable Development
	9.5 Strategies for Sustainable Development
	9.6 Conclusion

Unit II: ECONOMIC REFORMS SINCE 1991

Chapter – 3

Liberalisation, Privatisation & Globalisation: An Appraisal

Background: Reasons for Economics Reforms- 1991

1. Political instability in the country
2. Inefficient management of the Indian Economy in 1980,s
3. Foreign exchange was spent on meeting consumption needs
4. Foreign exchange reserve declined to a level that was not adequate to finance import for more than two weeks
5. Gulf war
6. Slow growth of the economy
7. Poor performance of public sector
8. Price rise of essential goods

India approached IBRD and IMF to meet this financial crisis. India received 7 million \$ as loan to manage the crisis. These institutions allowed the fund on the basis of certain conditions. The conditions were liberalized and open up the economy and removed all restrictions on trade

New Economic Policy (NEP-1991)

Wide ranging economic reforms were announced in 1991. The government announce a two part programme

- I. **Stabilisations measures:** Stabilisation means short term measures to control inflation and to remove balance of payment crisis.
- II. **Structural Adjustment Programmes (SAP)** means the long term measures to improve the efficiency of the economy.

The government introduced variety of policies. These can be classifies in to three heads

1-Liberalisation:

Liberalisation means liberating the economy from all restrictions. Major reforms are;

1. Industrial Sector reforms

- Industrial sector deregulated
- Industrial licensing abolished
- Only some industries were reserved for public sector
- Amendments of MRTP and FERA (FEMA)
- Dereservation of goods for small scale sector

2. Financial Sector reforms

- Bank branch licensing liberalised
- Reduced the role of RBI on financial sector
- New generation banks and foreign banks were allowed
- CRR and SLR reduced
- Insurance sector privatised
- Promotion of liberalization of Capital Market.

3. Tax Reforms

- Income tax, Excise duty, customs duty and corporate tax were reduced.
- Introduction of GST. (GST came into effect in July 2017)

4. Foreign Exchange Reforms

- Devaluation of Indian Rupees
- Fixed exchange rate system was replaced by market determined exchange rate

5. Trade and Investment policy reforms

- Quantitative restrictions on imports (quota) removed
- Reduction of Tariff rate.
- Imports liberalised
- Export duties removed

Privatisation

Giving away of ownership of government enterprises to private companies. There are two ways of privatisation

1. Withdrawal of government from the ownership of Public Sector Units
2. **Disinvestment:** It implies selling of government shares of public sector undertakings to the private sector.

Disinvestment aims at:

- Improving the management of PSUs
- Improving the financial performance of PSUs
- To enable companies to raise financial resources from the market
- Raising revenue for the government
- Encouraged FDI

Some profit making PSUs were given autonomy and were given special status. These enterprises were classified as 'Navaratnas' and 'miniratnas'

***Navaratnas** - Important among them are: IOC, HPCL, BPCL, ONGC, SAIL

Globalisation

Globalisation means integration of the countries of the world.

Globalisation implies:

- Closure integration of economies
- Free flow of goods and services, Capital and knowledge
- Extension of market

Out Sourcing

Out sourcing means sourcing from outside. This is one of the important outcomes of globalisation. In outsourcing a company hires regular services from external sources. For example, Services like software, IT enabled services, Accounting, Legal services and editing on BPO

India became a **good destination for outsourcing** because of the following favorable conditions.

- Low wage rate of labourers
- Availability of skilled labourers
- Proficiency in English language
- Better time zone

World Trade Organisation (WTO)

WTO was established in 1995 as the successor of GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) It was established in 1948.

Aims of WTO

- Provide equal opportunities to all countries in international market
- Remove tariff and non-tariff barriers on trade
- Encourage multi-lateral trade
- Extension of Trade by including services like banking and insurance etc

Indian Economy during reforms of 1991: An Assessment

(Impact of NEP)

Now our nation has completed 28 years of economic reforms. The reforms produced some positive and negative impacts

Positive Impacts

1. GDP was increased from 5.79 % in 1980 to 7.6% in 2016
2. Foreign investment was increased. In 1991 it was 103 million\$ during 2005-06 it reached to 20243 million \$
3. Foreign exchange reserve was increased
4. Export was increased
5. Poverty rate was decreased to 22% by 2012

Negative Impact

Effects on agriculture: Growth rate of agriculture has been decreased. The agricultural growth rate was only 3%. The reasons for the poor performance of agriculture were the following.

- Reduced agricultural subsidies
- Raise in the cost of production of agriculture
- Fall in the price of agricultural products
- Lack of government investments
- Higher exports of cash crops instead of food crops led to food crisis

Effects on industry

Industrial growth also declined during this period due to following reasons

- Cheap imports
- Foreign competition
- Lack of modern technology
- Lack of infrastructure investment

Effects on Employment

- Even though GDP increased it has not generated sufficient employment opportunities

So this GDP growth was known as job-less growth

- Mismanagement of disinvestment policy

Effects on Disinvestment

In the name of disinvestment, many PSUs have been undervalued and sold in the market at low price. Really the disinvestment policy became the policy of corruption.

Effects on fiscal policy

- Tax reforms failed to get desired result
- Tax GDP ratio was not impressive
- Loss of social justice and welfare
- New Economic policy resulted to concentration of wealth in to few hands
Rich -poor disparity increased

Chapter 4

POVERTY

Poverty is defined as the inability to secure basic necessities of life like food, clothing, shelter, health, etc...

Absolute and Relative Poverty

- Absolute Poverty means the lack of minimum needs.
- Relative Poverty means poverty in comparative sense.

Who are the Poor?

- The people who live in Slums.
- Street Vendors
- Servants
- Beggars.
- People who live in Huts.
- Landless farmers

Features of Poverty in India.

- Malnutrition.
- Illiteracy
- Lack of assets
- Unemployment.
- High Maternal Mortality Rate.
- High Infant Mortality Rate.
- No access to Electricity, Drinking Water, Sanitation.

Jail Cost of Living Index.

It is a Criteria to measure Poverty Line. The items given to a prisoner and the prevailing prices of these items to calculate “a Jail Cost of Living. It was associated with Dadabai Navaroji.

Types of Poverty

I. Chronic Poverty

- Always Poor
- Usually Poor

II. Transient poor

- Churning Poor
- Occasionally Poor

Poverty Line

It is the Imaginary line which divides the people as Poor and Non Poor. Poverty line was defined in Rural areas as 2400 Calories intake for a person and In Urban areas as 2100 Calories for a person per day. Based on this, in 2012 the Poverty Line was defined for Rural areas as consumption worth Rs.816 per person a month and for Urban areas it was Rs.1000.

The Number of Poor in India

❖ Head Count Ratio.

The number of Poor is estimated as the Proportion of people below the Poverty line.

$$HCR = \frac{\text{No. of Poor}}{\text{Total Population}}$$

The official data on poverty is collecting by NSSO and made available by the 'NITI AYOOG'

Causes of Poverty.

- Low Income
- Unemployment
- Inequality of income and wealth.
- Exploitation.
- Inflation.
- Stagnation in Agriculture Sector.

- Low Level of Economic Growth.
- Indebtedness
- Social Exclusion.

Policies and Programmes towards Poverty Alleviation

(Three Dimensional Approach)

1. Growth Oriented Approach.

A rapid increase in GDP or PCI. The benefits of economic growth would gradually spread to all sectors of Society –Trickle down theory

2. Employment Generation Programmes.

- ❖ Self Employment Programmes.
- ✓ Rural Employment Generation Programmes.(REGP)
- ✓ Prime Ministers Rozgar Yojana.(PMRY)
- ✓ Swarna Jayanthi Shagari Rozgar Yojana.(SJSRY)
- ✓ Swarnajayanthi Gram Swarazgar Yojana.(SGSY)
- ✓ Jawahar Rozgar Yojana.(JRY)
- ✓ Nehru Rozgar Yojana .(NRY)
- ❖ Wage Employment Programme.
- ✓ National Rural Employment Guarantee Programme(NREGP)

Implemented in 2005, NREGP has now been renamed as Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Programme (MGNREGP). It guaranteed 100 days Employment in a year at a minimum wage. In Kerala this Programme was known as “THOZHILURUPPU PADHATHI”.

- ✓ National Food for Work programme.(NFWP)
- ✓ Sampoorana Grameen Rozgar Yojana (SGRY)

3. Providing Minimum Basic Amenities

- ❖ Food Security Programmes.
- ✓ Public Distribution System (PDS)
- ✓ Integrated Child Development Scheme (ICDS)

- ✓ Mid-Day Meal at School.
- ✓ Annapoorna scheme.
- ✓ Antyodaya Anna Yojana (AAY)
- ❖ Social Security Programmes.
- ✓ Aam Aadmi Bima Yojana.
- ✓ Indira Gandhi National Old Age Pension Scheme.
- ✓ Rashtreeya Swastika Bima Yojana.
- ✓ Atal Pension Yojana.

Critical Assessment of Poverty Alleviation Programmes.

Despite a variety of approaches, programmes and schemes to alleviate poverty, hunger, malnourishment, illiteracy, and lack of basic amenities continue in India. Major Draw backs are;

- Insufficient Amount For Programmes,
- Failure in Implementing programmes.
- The Resources Insufficiently used and wasted.
- Corruption, nepotism, redtapism, etc...

Chapter – 8

INFRASTRUCTURE

Infrastructure means the basic facilities required for the development of the country such as education, health, transportation and communication etc. It is the back bone of the nation

Infrastructure can be classified into two: Economic and Social

Economic Infrastructure

Energy, Transportation, Communication, banking etc.,

Social Infrastructure

Education, Health, Drinking water, sanitation etc.,

Importance (relevance) of infrastructure:

- Supports industrial and agricultural development
- Increase the productivity
- Enhance the quality of life
- Provide better health care system
- Reduce poverty and unemployment

The State of Infrastructure in India

Government's investments in infrastructure are inadequate therefore private sector and joint partnership with public sector plays an important role in infrastructure development.

- Poor rural Infrastructure
- Only 56% of rural households have electricity.
- 43% of rural household still use Kerosene.
- 90 % of rural households use bio-fuels for cooking.
- Tap water availability is limited 24 % only.
- 76 % rural households depend on open sources.

ENERGY

Economic activities require energy. It is essential for industries, agriculture and service sector

Sources of energy

Energy sources can be classified in to Commercial energy and Non-commercial energy:

Commercial energy is used for commercial purposes. Commercial sources are Coal, Petroleum products, natural gas and Electricity.

Non-Commercial energy is used for non-commercial activities like cooking.

Examples: fire wood, Agricultural waste and dried animal dung.

An important difference between commercial energy and non-commercial energy is that the former is exhaustible and the latter is renewable.

Conventional and Non- conventional energy sources:

- Energy can also be classified in to Conventional and non-conventional energy
- Coal, Petroleum and electricity are conventional energy. They are non-renewable and cause pollution.
- Non-Conventional sources of energy are solar energy, wind energy, tidal power and biomass etc., It is renewable and pollution free.

Consumption Pattern of commercial Energy

At present, commercial energy consumption: 65 % of total energy (coal 55%, Oil 31%, natural gas 11%, hydro energy 3%)

Non-Commercial energy: 35 %

Electricity / Power

Important sources of electricity are Hydro, Thermal and nuclear plants. Electricity is generated by utilities like Electricity Board, Corporations. Many companies have their own power generation plants which are called Non-utilities.

Primary energy resources are, Coal, hydro carbons, hydro energy, nuclear energy etc., Electricity is a secondary form of energy produced from the primary energy resources.

Challenges of power sector

- Insufficient power generation capacity
- Transmissions and distribution loss
- Shortage of raw materials
- Frequent power cuts
- Power theft

Measures to solve the problems of power sector

1. Promote the use of renewable energy sources
2. Find the new supply of raw materials
3. Use energy saving appliances like CFL, and LED
4. Increase government investments
5. Reduction of distribution and transmission loss

HEALTH

Health is an important yard-stick of one's wellbeing, Healthy population is the most productive resource of a nation,

Health Indicators

- Infant Mortality
- Maternal mortality
- Life Expectancy
- Nutritional levels
- Incidence of communicable and non-communicable diseases

State of Health infrastructure

Government has an important role to Guide and regulate all health-related issues such as medical education, adulteration of food, Drugs, Medical profession, vital statistics, etc... Government operates many hospitals and medical facilities for

the welfare of the people. Health infrastructure includes hospitals, Nurses, doctors and para medical staff, beds, medical equipment and adequate medicines

Health care system in India

In India there is a tree tier health care system

- 1- Primary Health Care system
- 2- Secondary health care system
- 3- Tertiary health care system

Primary health care system – PHC`s

- Provide awareness about epidemics
- Maternal and child health care
- Immunisation against certain diseases
- Provision of essential medicines

Secondary health care system

Hospitals with medical treatment and diagnosis using medical facilities like X-Ray, ECG, Scanning and Surgery etc.,

Tertiary health care system

The top health care and medical research institutions come under this system. Eg:- Medical Colleges, AIIMS, NIMHANS etc.,

Role of Private Sector

Public health care system is highly inadequate. To solve this problem our nation, promote private sector participation in the health care system. Private sector controls 70% of hospitals in our country. There has been explosive growth of medical enterprises and medical colleges in the private sector, Pharmaceutical industries dominated by private sector.

Indian System of Medicine (ISM)

ISM comprises of six systems this is called AYUSH

• Ayurvedha	• Naturopathy	• Yoga
• Unani	• Sidha	• Homeopathy

Medical Tourism

Medical tourism is tourism for medical treatment. Foreigners are coming to India for treatment because of:

- India has highly advanced medical infrastructure
- Highly qualified doctors
- Well-developed pharmaceutical industry
- Cost of medical treatment is low

Health care system – A critical Appraisal

- 1- Urban-rural disparity
- 2- Rich -poor divide
- 3- Burden of diseases
- 4- Problem of privatisation
- 5- Women`s health problems
- 6- Lack of government investments
- 7- Shortage of doctors in rural areas

Women's Health

There are big gender disparities in education, health and employment, for example;

- Female literacy is lower than male literacy
- Female work participation in organised sector is low
- Morbidity level are higher
- Malnourishment is higher among females
- They are anaemic
- Problem of female foeticide

Chapter 9

ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Environment - Definition

- Total planetary inheritance and the totality of resources, it includes Biotic and Abiotic factors.
- Biotic Factors: All living elements such as Animals, Birds, Plants, forests, fisheries, etc...
- Abiotic Factors: All non- living elements Land, Air, Water, Rocks, Sunlight, etc...

Functions of the Environment

- Supplies Resources
 - Renewable Resources –Water, Air, etc...
 - Non Renewable Resources –Coal, Petrol, etc...
- Assimilates Waste
- Sustains life by providing genetic and Biodiversity.
- Aesthetic Services like Scenery.

Carrying Capacity and Absorptive Capacity

Carrying capacity is regenerating capacity of the environment. Absorptive capacity is the capacity to absorb degradation by the environment.

Environment Issues.

- ❖ Air Pollution.
 - Industrialisation.
 - Heavy Use of Motor Vehicles.
 - Deforestation.
- ❖ Water Pollution
 - Dumping of Solid Waste
 - Flow of Industrial Waste

- Heavy Use of Chemical Pesticides and Fertilizers in the land
- ❖ Global warming
 - It is a gradual increase in the average temperature of the earth's lower atmosphere as a result of the increase in greenhouse gases.

Causes

- Deforestation
- Burning of Fossil Fuels.
- Omission of Carbondyoxide and Carbon monoxide
- Industrialisation.

Results

- Climate change.
- Biodiversity Loss
- Melting Polar Ice.
- Rise in Sea level and Flood.
- ❖ Ozone Depletion
 - It refers to the phenomenon of reductions in the amount of Ozone in the Stratosphere.

Causes.

- Industrialisation.
- Heavy Use of CFC, HCF Products like Air Conditioner, Refrigerator, etc...

Results

- Biodiversity Loss.
- More Ultraviolet rays come to earth, responsible for Skin Cancer.
- ❖ Land Degradation
 - Deforestation.
 - Encroachment to Forest Land
 - Natural Calamities

- Heavy Use of Chemical Fertilisers and Pesticides
- Soil Erosion
- Forest fire and over grazing.
- Improper crop rotation.

State of India's Environment

- ✓ Abundant Natural Resources.
- ✓ Hundreds of Rivers and Tributaries
- ✓ Lush Green Forests.
- ✓ Plenty of Mineral Deposits.
- ✓ Vast Stretch of the Indian Ocean.
- ✓ Ranges of Mountains.
- ✓ The black soil of the Deccan Plateau.

Chipko Movement

- It aimed at protecting Forest in the Himalayas. In Karnataka the similar movement is known as Appiko. Sunderlal Bahuguna started the Chipko Movement

Kyoto Protocol

- A United Nations conference on Climate change held in Kyoto- Japan, 1997, resulted in an International Agreement to fight against Global Warming.

Sustainable Development

It is an eco-friendly development that sustains itself. According to UNCED "Development that meets the need of the present generation without compromising the ability of the future generation to meet their own needs."

Strategies for Sustainable Development

- A. Use of Non-Conventional Sources of Energy
 - Conventional Energy sources are Exhaustible and not Eco-friendly.
 - Promote Non –Conventional Energy sources Such as, Wind Power, Solar, etc...

B. Use LPG, Gobar gas in rural areas.

- To rectify the problem of Deforestation and Air Pollution, we can promote the use of LPG and Gobar Gas in Rural areas.

C. Use CNG in Urban Areas

The use of CNG reduces air pollution.

D. Solar Energy.

Energy stored in Solar *Photovoltaic cells*. It is renewable and pollution free.

E. Wind Power.

Wind turbines move with the help of wind and electricity is generated, it is renewable.

F. Mini-Hydel Plants

Generate power to meet local demands. It is environmental friendly.

G. Traditional Knowledge and Practices.

Traditional knowledge and practices like Ayurveda, Unani and Folk system are to be widely used.

H. Bio Composting

It is compost made from organic waste.

I. Bio pest Control

Bio pesticides are produced from plant products. Neem and Tobacco are good Bio pesticides.

J. Promote Organic Farming

It is an Agricultural system that uses ecologically based controls and Biological fertilizers derived largely from Bio waste.

Merits

- Eco-Friendly
- Maintain Ecological Balance
- Highly Nutritious
- Highest Export Value.
- Labour Intensive.

Limitations

- Low yielding compared to modern Farming.
- More vulnerable to pests

STATISTICS FOR ECONOMICS

Contents

Chapter 1 Introduction	1. Why Economics?
	2. Statistics in Economics
	3. What is Statistics?
	4. What Statistics Does?
	5. Conclusion
Chapter 2 Collection of Data	1. Introduction
	2. What are the Sources of Data?
	3. How do we collect the data?
	4. Census and Sample Surveys Sample and Non-Sampling Errors
	5. Census of India and NSSO
	6. Conclusion
Chapter 3 Organization of Data	1. Introduction
	2. Raw Data
	3. Classification of Data
	4. Variables: Continuous and Discrete
	5. What is a Frequency Distribution?
	6. Bivariate Frequency Distribution
	7. Conclusion
Chapter 4 Presentation of Data	1. Introduction
	2. Textual Presentation of Data
	3. Tabular Presentation of Data
	4. Tabulation of Data and Parts of a Table
	5. Diagrammatic Presentation of Data
	6. Conclusion
Chapter 9 Use of Statistical Tools	1. Introduction
	2. Steps Towards Making a Project

Chapter – 1

INTRODUCTION

What is Economics?

“It is the study of man in the ordinary business of life.”

– Alfred Marshal-

The term ordinary business of life includes, the behavior of seller, consumer, producer, service provider etc.

Why economics?

- Human wants are unlimited
- Resources are scarce
- The resources have alternative uses
- There arise problem of choice

So economics studies how to satisfy the unlimited human wants with limited resources which have alternative uses.

Basic economic activities: They are production, consumption and distribution.

Meaning of Statistics

Statistics can be defined in singular and plural sense

Singular Sense

Statistics means different methods used for the collection, classification, analysis, interpretation and presentation of numerical data.

Plural Sense

Quantitative information or data.

Economic data

Two types;

1) Quantitative data

Classification of data based on the quantities that can be measured. Eg: - Height, Weight, Income, Price, Tax etc.

2) Qualitative data

Classification of data based on qualities or attributes. Eg:- Honesty, Intelligence, Aptitude, beauty etc.

What ‘statistics’ does?

(Importance or Uses of statistics in economics)

- It is helpful to present economic facts in a precise and definite form.
- It is helpful in condensing mass data into a single figure
- It is helpful to understand an economic problem.
- It is helpful to find out the causes of economic problems
- It is helpful to formulate suitable economic policies
- It is helpful in finding relationships between different economic factors
- It is helpful to predict future trends and changes in the economy.
- It is helpful to formulate plans and policies.

Limitations of Statistics

- Statistics does not study individual facts
- Statistics deals only with quantitative data.
- Statistics does not give 100% accurate result
- Statistics can be misused.

Chapter-2

COLLECTION OF DATA

In the collection of data, the following terms are commonly used.

Investigator: - The person or institution which conducts statistical study

Enumerator: - The person who collects data from the field of study

Respondent: - The person who provides data to the investigator or enumerator.

Universe : Area of collecting data

Population : Totality of the items under study.

Sources of data – Two types

a) Primary Data

Data collected directly by the enumerator are called primary data. It is the first hand information & Original.

Eg:- Census

Merits:

- It is More reliable
- It is more accurate
- Data can collect directly
- Original data

Demerits:

- Collection is more expensive & time consuming,
- Trained enumerator required for the collection of data
- Personal bias of enumerator affects the data

b) Secondary data

Data collected from published / unpublished sources are known as secondary data.

Eg:- for published source:

Govt. publications, newspaper, magazine, website, reports of various agencies. etc.

Eg: for Unpublished Source:

Unpublished data from private offices. Research institutions etc.

Merits

- Less expensive
- Less time required,
- No enumerators required

Demerits:

- Less accurate data
- Less reliable
- Low clarity

How do we collect Primary data?

Survey is used for collecting primary data.

Survey

Survey is a method of gathering information from individuals. The tool of survey is questionnaire/ interview schedule. **Questionnaire** is a list of questions and possible answers prepared by investigator for conducting survey.

Characteristics or Qualities of a Good Questionnaire

- Questions should be simple and easy to understand.
- Questions does not become too long.
- Avoid personal questions.
- Questions should move from general to specific.
- Questions should not use double negatives.

Methods of collecting primary data**1. Personal interview**

The investigator conducts face to-face interviews with the respondents is known as personal interview

Advantages

- High response rate
- Can use all types of questions
- Best for open-ended questions
- Chance for clarification of questions.

Disadvantages

- It is expensive & time consuming
- Possibility of influencing respondents
- Unsuitable when the area of study is large.

2. Mailing a questionnaire.

Questionnaire is sent to each individual by mail with a request to complete and return it by a given date.

Advantages

- Less expensive
- Suitable to remote area
- No influence on respondents
- Best for sensitive questions

Disadvantages

- Cannot be used by illiterates
- Reactions cannot be watched
- Cannot explain ambiguous questions
- Long response time

3. Telephonic interview

The data are collected from the respondents over telephone.

Advantages

- Relatively low cost
- Less influence on respondents
- Relatively high response rate

Disadvantages

- Limited use
- Reactions of respondents cannot be watched
- Possibility of influencing respondents.

Pilot Survey

It is a pre-testing of questionnaire with in a small group. It provides a preliminary idea about the actual survey.

Importance of Pilot Survey

- It helps to know the shortcomings of the questions.
- It also helps to assess the suitability of questions & clarity of instructions,
- It assess the performance of enumerators
- We can measure cost and time involved in the actual survey

CENSUS AND SAMPLE SURVEYS**Census**

A survey, which includes every element of the population, is known as Census or the Method of Complete Enumeration

Advantages

- Studies each and every unit
- Accurate & reliable result
- Free from sampling errors
- Useful for further studies

Disadvantages

- Time consuming
- Expensive
- More enumerators needed
- Not applicable for infinite population

Sample Survey

Sampling is the process of selection of sample from the population. A sample refers to a group or section of the population from which information is to be obtained.

Advantages

- Lower cost
- Reliable & accurate information
- Less time
- Smaller team of enumerators required

Methods of sampling

Mainly, there are two methods of sampling.

1. Random sampling
2. Non – random sampling

Random sampling

Every individual of the population has been an equal chance of to be selected as the sample. Two methods of random sampling are;

- a) Lottery method
- b) Random table number method

Lottery method:- Under this method, all items of the population are numbered on separate paper slips of identical size and shape. Then these paper slips are put in to container and shuffled well. A blind selection of paper slips is made from the container to construct the sample.

Random number table:- Under this method random numbers are generated by specific mathematical method based on probability.

Non random sampling

Every individual of the population has no equal chance of being selected as the sample. Main forms of non-random sampling are;

- a) Convenient sampling
- b) Judgment sampling
- c) Quota sampling

Sampling error

Sampling error is the difference between an actual value (Census method) and a sample value (Sampling method)

$$\text{Sampling error} = \text{size of population} - \text{size of sample}$$

Or

$$\text{Sampling error} = \text{Actual value} - \text{estimated Value}$$

Sampling error can be minimized by taking large number of samples.

Non Sampling Error

Errors arising at the time of observation, tabulation etc. are called non Sampling errors. It is more serious than sample error. Some of the non-sampling errors are;

- Error in data acquisition
- Mistakes in copy writings
- Non-Response Errors
- Sampling Bias

National and state level agencies for data collection

▪ Census of India

- ✓ The census of India provides complete demographic records of population.
- ✓ In India census is carried out every ten years.
- ✓ Census data collected and published by the Registrar General of India.
- ✓ The first official census in India was held in 1881.
- ✓ The last Census of India was held in 2011

▪ National Sample Survey Organization (NSSO)

NSSO was established to conduct nation-wide survey on different socio economics issues like poverty, unemployment etc... '**Sarvekshana**' is the quarterly publication of NSSO

- Central Statistics Organization (CSO)
- Registrar General of India (RGI)
- Directorate General of Commercial Intelligence and Statistics (DGCIS)
- Labour Bureau, etc.

Chapter – 3

ORGANISATION OF DATA

Raw Data

Data collected in its original form is called raw data.

Classification of Data

The arrangements of data in to groups or classes according to the similarities are called classification of data.

Types of classification

1. **Chronological classification:-** Classification based on time such as years, months, weeks etc.
2. **Geographical or spatial classification:-** Classification based on area or geographical differences
3. **Qualitative classification:-** Classification based on quality or attributes such as intelligence, beauty etc.
4. **Quantitative classification:-** Classification based on quantities such as height, weight etc.

Variable

Variables are those data, which can be expressed or measured in terms of quantity. These values are capable of changing from unit to unit. Eg:- Height, weight, distance etc.

Variables can be classified into two;

1. Discrete variable.

Discrete variable is those which can take only certain values.

Eg:- 1, 2, 3, 4 etc.

2. Continuous Variable

A Continuous variable is that which can take any numerical value between two values such as fractional, decimal, certain values.

Eg:- 1, 2, 3, 4.5, 5.2, $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$, etc.

Methods of arranging data

1. Array (Individual Series)
2. Frequency array (Discrete series)
3. Frequency distribution (Continuous series)

Array

The arrangements of data in ascending or descending order of magnitude.

Example: - Raw **data**: 7,3,5,2,4,1,6 -----> Array: 1,2,3,4,5,6,7.

Frequency array

It is the arrangement of data of a discrete variable. Here, items are arranged with frequencies.

Construct a frequency array for the following data.

Example:-40, 50, 30, 10, 40, 30, 20, 40, 10, 30, 40, 50, 20, 50, 40, 30, 20, 40, 20, 30, 50, 40, 40, 30, 20, 30, 40, 30, 40,

Marks	Frequencies
10	2
20	5
30	8
40	10
50	4

Frequency Distribution

An orderly arrangement of data according to the magnitude of observations in different classes along with their corresponding frequencies is known as frequency distribution.

Example: - Construct a frequency distribution table for following data.

49, 2, 55, 20, 45, 39, 53, 10, 60, 43, 31, 59, 29, 47, 35, 54, 6, 49, 36, 51, 25, 32, 13, 40, 30, 26, 39, 44, 9, 34, 23, 31, 48, 18, 38, 27, 32, 0, 35, 24, 15, 14, 21, 12, 25, 28, 11, 19, 16, 69

Class	Tally Mark	Frequency
0-10	////	4
10-20	/// /// ////	9
20-30	/// /// ///	10
30-40	/// /// /// //	12
40-50	/// /// ///	8
50-60	/// ///	5
60-70	//	2
Total		50

We have to know the following things while constructing frequency distribution.

➤ **Selection of class**

A class should not be too big or too small. There should not be too much classes or too short. Eg:- 0-10, 10-20, 20-30 etc.

➤ **Class Limits**

The class limits are the lowest and the highest values that can be included in the class.

In the class 20 – 30, 20 is the lower class limit **30** is upper class limit.

➤ **Class interval or Class width**

It is the difference between the upper and lower class limits.

$$\text{Class interval} = \text{upper limit} - \text{lower limit}$$

The class interval of the class 50 – 100 is 50 i.e. (100 – 50 = 50)

➤ **Class mid-point or Class mark**

$$\text{Class Midpoint} = \frac{\text{Upper Limit} + \text{Lower Limit}}{2}$$

➤ **Class frequency (f)**

The number of values corresponding to a particular class is known as the class frequency.

Example:-

Class	Frequency (f)	Lower class limit	Upper class limit	Class interval	Class midpoint
0-10	5	0	10	10	5
10-20	20	10	20	10	15
20-30	10	20	30	10	25
30-40	25	30	40	10	35
40-50	15	40	50	10	45

How to prepare frequency distribution.

The following points should be kept in mind while preparing a frequency distribution

1. Decide the number of classes.
2. Size of each class
3. Determination of class limits
4. Availability of class frequencies
5. Putting tally mark (/) for each frequency

Question:- Prepare a frequency distribution for the following data.

28	36	15	8	46	39	18	24	34	9
15	19	26	34	42	29	43	27	10	55
13	52	35	41	26	36	20	39	58	6
66	18	25	43	32	21	40	33	50	7
53	35	41	68	22	39	42	10	36	11

Answer:-

Class	Tally Mark	Frequency
0-10	////	4
10-20		9
20-30		10
30-40		12
40-50		8
50-60		5
60-70		2
Total		50

Different methods of constructing frequency distribution

There are two methods;

a) Exclusive method

Under this method, upper limit of one class will be lower limit of next class.

Example:-

Class	Frequency (f)
0-10	5
10-20	20
20-30	10
30-40	25
40-50	15

a) Inclusive method

The upper limit and lower limit of one class includes in that class itself

Example:-

Class	Frequency (f)
0-9	10
10-19	15
20-29	5
30-39	2
40-49	1

Conversion of inclusive class into exclusive class.

- Find the difference between the lower limit of 2nd class and upper limit of 1st class
- Divide the difference by 2
- Subtract the value from lower limits and add to upper limits.

Example:-

Inclusive Method		Exclusive Method	
Class	Frequency (f)	Class	Frequency (f)
10-19	15	9.5 - 19.5	15
20-29	5	19.5 - 29.5	5
30-39	3	29.5 - 39.5	3
40-49	2	39.5 - 49.5	2

Univariate & Bivariate distribution**a) Univariate Frequency Distribution**

The frequency distribution of a single variable is called a univariate distribution

b) Bivariate Frequency Distribution:

A bivariate distribution is the frequency distribution of two variables.

Chapter – 4

PRESENTATION OF DATA

There are **three forms** of presentation of data:

1. Textual or descriptive Presentation
2. Tabular Presentation
3. Diagrammatic Presentation

Textual or descriptive Presentation of Data

In textual presentation, data are presented in the form of text.

Eg:- During the second wave of covid 19, a lock down declared in Malappuram town, 82 shops were closed while 7 medical stores were found opened.

Tabular Presentation of data

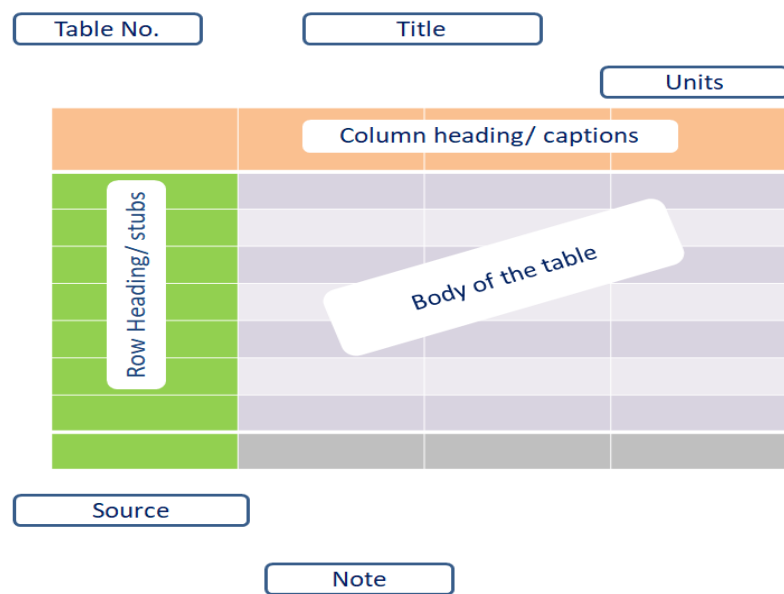
It is the systematic organization of data in rows and columns

Types of classification in tabulation of data

1. Chronological classification
2. Geographical or spatial classification
3. Qualitative classification
4. Quantitative classification.

Parts of a table

- a) **Table number**
- b) **Title :-** It gives a brief description of contents
- c) **Unit of measurement**
- d) **Stubs:-** Row headings
- e) **Captions:-** Column headings
- f) **Body of the table:-** Numerical information
- g) **Source note: -** It is given just below the table. It represents the data sources
- h) **Foot note:-** It gives further explanations to the items given in the table.

Diagrammatic Presentation of data

It is more effective method of presenting data than tables. It is impressive and attractive form of presentation.

Types of Diagrams

- 1) Geometric diagrams
- 2) Frequency diagrams
- 3) Arithmetic line graph

A) Geometric Diagram

1. Bar diagram

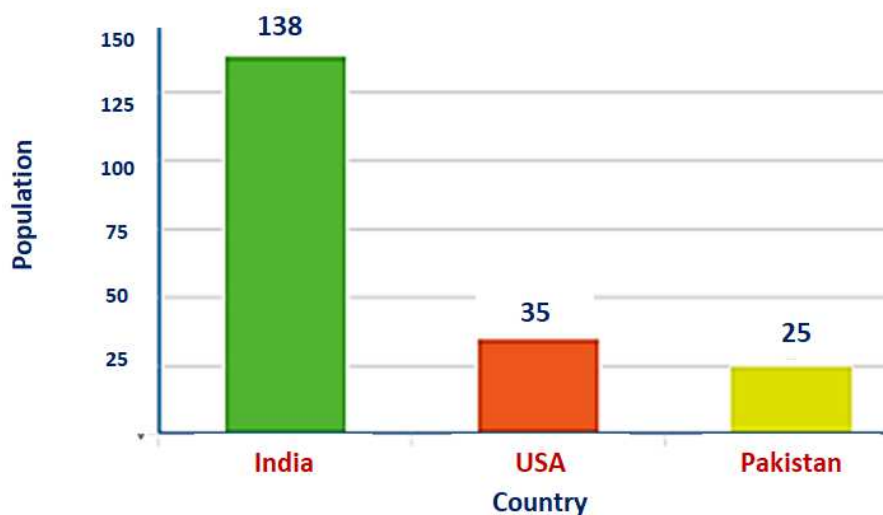
- a) Simple bar diagram
- b) Multiple bar diagram
- c) Component bar diagram

2. Pie diagram

Simple bar diagram

It is used for presenting simple set of data. Example given below;

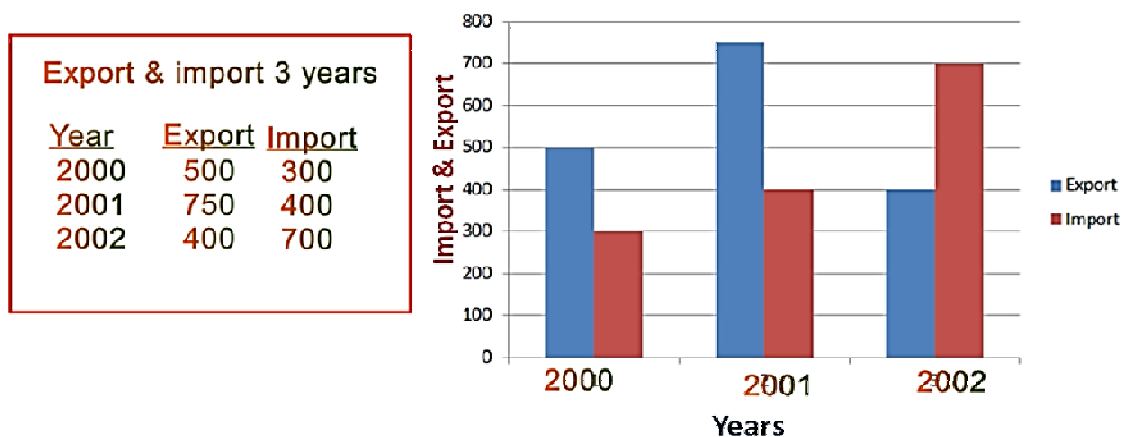
Country wise population	
Country	Population
INDIA	138
USA	35
PAKISTAN	25

Multiple bar diagram

It is used for comparing two or more sets of data.

Example:-

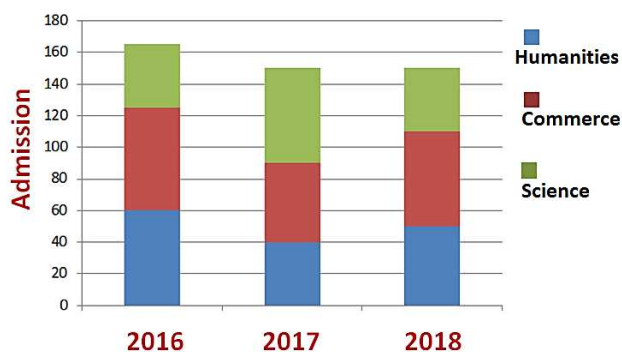

Component Bar Diagram

It is also known as sub divided bar diagram. It is very useful in comparing the size of different parts of each bar. In this diagram the total and sub divisions of total are to be presented.

Example:-

Admission				
Year	humanities	Commerce	Science	Total
2016	60	65	40	165
2017	40	50	60	150
2018	50	60	40	150

Pie diagram

It is a component diagram in which a circle is divided into different parts according to the magnitude of data.

Steps

- Convert the values in to percentage. I.e.,

$$\frac{\text{Value of the component}}{\text{Total value}} \times 100$$

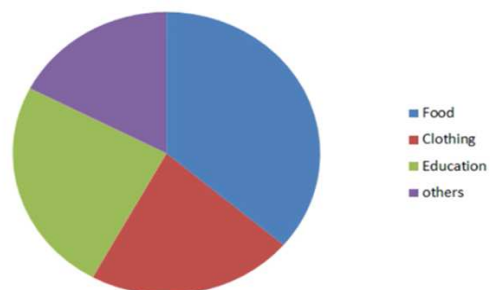
- Convert the percentage into angles (Percentage value X 3.6)
- Draw circle and divide into parts according to magnitudes.

Example:-

Qn. Draw pie diagram for the following data

Monthly Expenditure (in Rs)			
Items	Expenditure	Percentage	Angles
Food	2500	36.23	130.43
Clothing	1500	21.74	78.26
Education	1700	24.64	88.70
others	1200	17.39	62.61
Toal	6900	100.00	360.00

Solution:-

B) Frequency diagrams.

Diagrams which represent grouped frequency distribution are called frequency diagrams.

Important frequency diagrams are:

- Histogram
- Frequency polygon
- Frequency Curve
- Ogive

Histogram

It is a set of rectangles on which class interval plotted on X axis and frequency on Y axis. It is a two dimensional diagram.

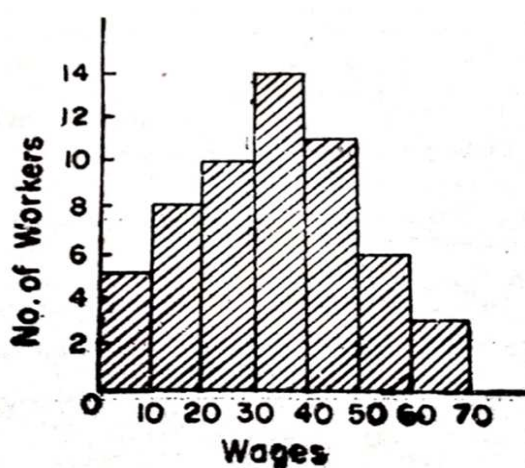
Steps to draw

- ❖ Plot class interval on X axis and frequency on Y axis.
- ❖ Draw rectangles based on class intervals as width and frequencies as heights.

Example:-

Draw a histogram for the following data.

<i>Wages in Rs.</i>	<i>No. of workers.</i>
0—10	5
10—20	8
20—30	10
30—40	14
40—50	11
50—60	6
60—70	3

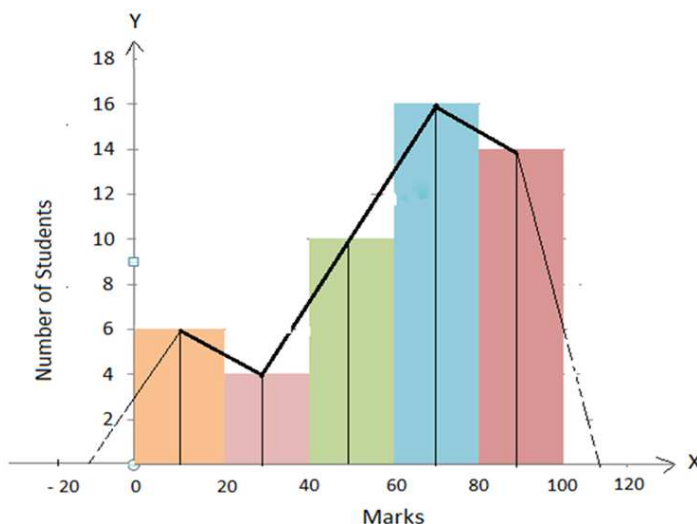
Frequency polygon

By joining the mid points of the top side of the rectangles of the histogram, we get frequency polygon. It can be drawn with or without histogram.

Example:-

Frequency polygon with Histogram

Marks	No. of students
0-20	6
20-40	4
40-60	10
60-80	16
80-100	14
Total	50

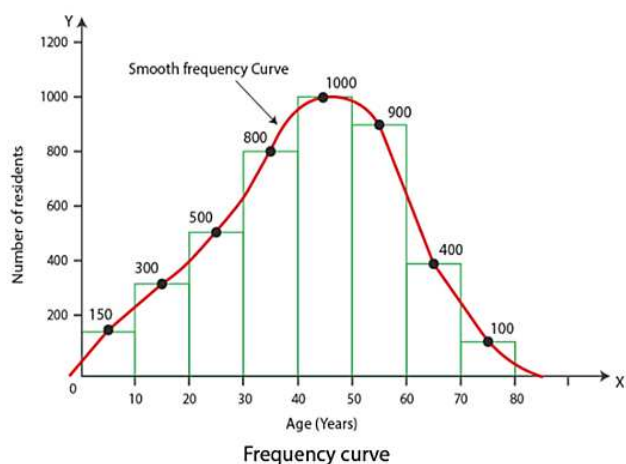

Frequency Curve

Frequency curve is obtained by joining the points of frequency polygon by freehand smooth curve.

Example:

Age (Years)	No. of Residents
0-10	150
10-20	300
20-30	500
30-40	800
40-50	1000
50-60	900
60-70	400
70-80	100

Ogives /Cumulative frequency curves

Ogives are of two types

1. Less than ogive

It is the graph of less than cumulative frequencies. Less than cumulative frequencies are obtained by adding the frequency of a class to its succeeding frequencies.

2. More than ogive

It is the graph of more than cumulative frequencies. More than cumulative frequencies are obtained by adding the frequency of a class to its preceding frequencies.

Steps to draw less than ogive

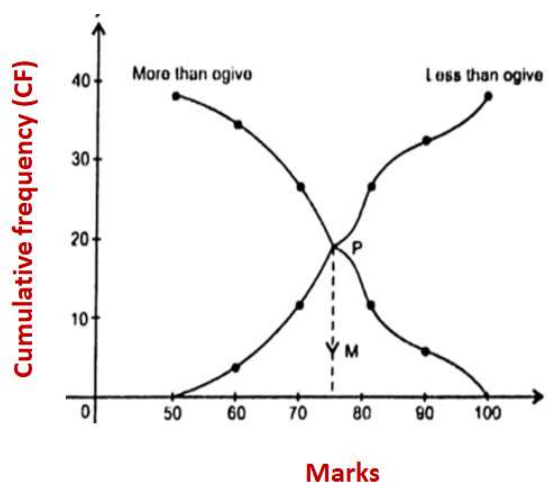
- Take cumulative frequencies (CF) along Y axis and the upper class limit on X axis
- Plot the cumulative frequencies against the upper class limit
- Connect the points with curve.

Steps to draw More than ogive

- Take cumulative frequencies (CF) along Y axis and the Lower class limit on X axis
- Plot the cumulative frequencies against the Lower class limit
- Connect the points with curve.

Example:

Marks	No. of students	CF (Less than)	CF (More than)
50-60	4	4	36
60-70	8	12	32
70-80	12	24	24
80-90	6	30	12
90-100	6	36	6

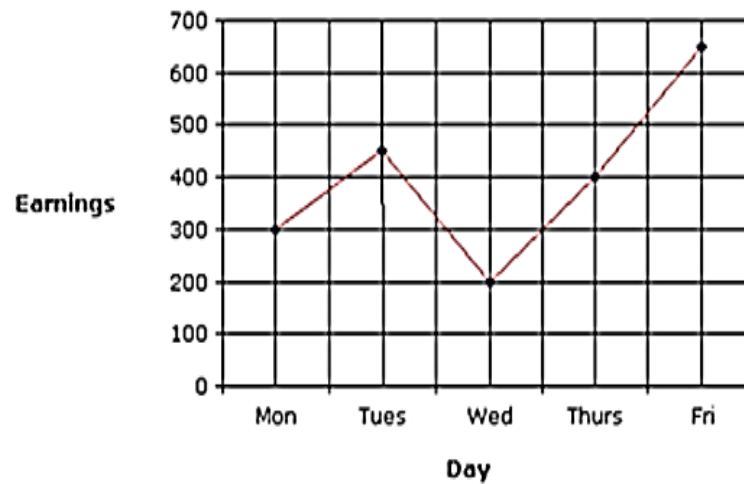

Median value can be obtained by using ogives. The intersection point of two ogives can be extended towards 'x' axis, the corresponding value is the median.

Arithmetic line graph

It is also known as Time series graph. The graph represents different values of variables in different time periods.

Day	Mon	Tues	Wed	Thurs	Fri
Earnings	300	450	200	400	650

Chapter – 9

USE OF STATISTICAL TOOLS

What is a project?

Project means any plan or programme that includes the study of a particular problem, its analysis and solution.

Steps towards making a project

1. Identifying a problem or an area of study

The first step to prepare a project is identifying a problem for study. The purpose of the study should be clearly stated. Problems like poverty, availability of drinking water problems, unemployment etc. may be considered for a project.

2. Choice of target group

The second step is to identify and choose the group from which data are to be collected. If the project is related to drinking water, urban and rural population forms a target group.

3. Collection of data

Data can be collected by using different methods like personal interview, mailing questionnaire, telephone interview etc. Primary and secondary sources are available for this purpose. The objective of survey determines which sources to be selected for the collection of data.

4. Organisation and Presentation of data

The next step is to organize and present data in a systematic manner. The collected data can be presented in the form of tables, graphs, diagrams etc.

5. Analysis and interpretation

Averages, measures of dispersion, correlation etc.. are the important statistical tools for analysis and interpretation.

6. Conclusion

It is the last step. Based on the result, we can predict the future and give suggestions for policy making

7. Bibliography

Bibliography represents the detailed references used in the study.

Structure of a Project Report

A standard project report should have certain essential elements. Such as;

1. Introduction
2. Statement of the problem
3. Objectives
4. Methodology
5. Analysis
6. Limitations
7. Conclusion

ECONOMICS
(Malayalam Version)

യൂണിറ്റ് 2 - 1991 മുതലുള്ള സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 3

ഉദാരവൽക്കരണം, സ്വകാര്യവൽക്കരണം, ആഗോളവൽക്കരണം: ഒരു വിലയിരുത്തൽ

സാമ്പത്തികപരിഷ്കാരങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലം - പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ:

1. രാജ്യത്ത് നിലനിന്നിരുന്ന രാഷ്ട്രീയ അസ്ഥിരത
2. സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ കാര്യക്ഷമതക്കുറവ്
3. വിദേശ നാണ്യ വരുമാനം ഉപോഭോഗാവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി
4. വിദേശനാണ്യകരുതൽ ശേഖരം കുറഞ്ഞു. കഷ്ടിച്ച് രണ്ടാഴ്ചത്തേക്കുള്ള ഇറക്കുമതിക്കുള്ള വിദേശ നാണ്യമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.
5. ഗൾഫ് യുദ്ധം
6. സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയുടെ മന്ദഗതിയിലുള്ള വളർച്ച
7. പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നഷ്ടം
8. അത്യാവശ്യ വസ്തുക്കളുടെ വില വർദ്ധനവ്

സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഇന്ത്യ ലോക ബാങ്ക് (IBRD), അന്താരാഷ്ട്രനാണ്യനിധി (IMF) എന്നീ അന്താരാഷ്ട്രനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളെ സമീപിച്ചു. ചില ഉപാധികളുടെ (conditionalities) അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഇന്ത്യക്ക് ഫണ്ട് അനുവദിച്ചു. വ്യാപാരത്തിന്മേലുള്ള എല്ലാ നിയന്ത്രണങ്ങളും എടുത്ത് കളയുക, ഇന്ത്യൻ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ തുറന്ന് കൊടുക്കുകയും ഉദാരവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നിവയായിരുന്നു പ്രധാന ഉപാധികൾ.

നൂതന സാമ്പത്തിക നയം (NEP - 1991)

1991 മുതൽ ഇന്ത്യ വ്യാപകമായ തോതിലുള്ള സാമ്പത്തിക പരിഷ്കാരങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിച്ചു. രണ്ട് ഭാഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ ഒരു പരിപാടിയാണ് ഗവൺമെന്റ് പ്രഖ്യാപിച്ചത്.

1. സുസ്ഥിരവൽക്കരണനടപടികൾ (Stabilisation Measures) - ഹ്രസ്വകാല നടപടികളാണിവ. പണപ്പെരുപ്പം തടയുകയും അടവ് ശിഷ്ട പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കുകയുമാണ് ഈ നടപടികളുടെ ഉദ്ദേശ്യം.

2. ഘടനാപരമായ നീക്ക് പോക്കുകൾ (Structural Adjustment Programme) - സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ കാര്യക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായുള്ള ദീർഘകാല പരിപാടികളാണിവ. സർക്കാർ ഇതിനായി വിവിധങ്ങളായ നയങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു. ഹ്രസ്വകാല നടപടികളാണിവ. പണപ്പെരുപ്പം തടയുകയും അടവ് ശിഷ്ട പ്രതിസന്ധി പരിഹരിക്കുകയുമാണ് ഈ നടപടികളുടെ ഉദ്ദേശ്യം.

I. ഉദാരവൽക്കരണം

ഉദാരവൽക്കരണമെന്നാൽ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെ എല്ലാ നിയന്ത്രണങ്ങളിൽനിന്നും സ്വതന്ത്രമാക്കുകയെന്നാണർത്ഥം. പ്രധാന പരിഷ്കാരങ്ങൾ:

1. വ്യവസായമേഖലയിലെ പരിഷ്കാരങ്ങൾ

- വ്യവസായിക മേഖലയെ നിയന്ത്രണാതീതമാക്കി
- വ്യാവസായി ലൈസൻസിങ് നിർത്തലാക്കി
- പൊതു മേഖലക്കായി സംവരണം ചെയ്തിരുന്ന വ്യവസായങ്ങളുടെ എണ്ണം വെട്ടിക്കുറച്ചു.
- MRTP, FERA എന്നിവ ഭേദഗതി വരുത്തി.
- ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾക്കുള്ള സംവരണം നിർത്തി.

2. ധനകാര്യ മേഖലകളിലെ പരിഷ്കാരങ്ങൾ

- ബാങ്ക് ബ്രാഞ്ചുകൾ തുടങ്ങുവാനുള്ള ലൈസൻസിങ് ഉദാരവൽക്കരിച്ചു.
- ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽ റിസർവ് ബാങ്കിനുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളിൽ കുറവ് വരുത്തി.
- വിദേശബാങ്കുകളെയും പുതുതലമുറ ബേങ്കുകളെയും അനുവദിച്ചു.
- CRR, SLR:- എന്നിവ കുറച്ചു.
- ഇൻഷുറൻസ് മേഖല സ്വകാര്യവൽക്കരിച്ചു.
- മൂലധന കമ്പോളം ഉദാരവൽക്കരിച്ചു.

3. നികുതിപരിഷ്കാരങ്ങൾ: ആദായനികുതി, കോർപ്പറേറ്റ് നികുതി, എക്സൈസ് നികുതി, കസ്റ്റംസ് നികുതി എന്നിവ കുറച്ചു. 2017-ൽ GST ആരംഭിച്ചു.

4. വിദേശ വിനിമയ കമ്പോള പരിഷ്കാരങ്ങൾ

1. സർക്കാർ രൂപയുടെ മൂല്യം കുറച്ചു

2. സുസ്ഥിര “വിനിമയനിരക്കിന് (Fixed Exchange rate) പകരം ഫ്ലക്സിബിൾ (Flexible) വിനിമയനിരക്ക് നിലവിൽ വന്നു.

5. വ്യാപാര നിക്ഷേപനയ പരിഷ്കാരങ്ങൾ

ഇറക്കുമതിയുടെ പരിമാണാത്മക അളവ് (Quota) നിയന്ത്രണം എടുത്തുകളഞ്ഞു.

- ഇറക്കുമതി ഉദാഹരിക്കുക
- താരിഫ് (Tariff) നിരക്ക് കുറച്ചു
- കയറ്റുമതി നികുതി നിർത്തലാക്കി

II. സ്വകാര്യ വൽക്കരണം:

സർക്കാർ വക സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥത സ്വകാര്യ കമ്പനികൾക്ക് നൽകുന്നതിനെയാണ് സ്വകാര്യവൽക്കരണം എന്ന് പറയുന്നത്. രണ്ട് രീതിയിലാണ് ഇന്ത്യയിൽ സ്വകാര്യവൽക്കരണം നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

- (എ) പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥതയിൽനിന്ന് സർക്കാർ പിൻവലിക്കുക.
- (ബി) പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഓഹരികൾ സ്വകാര്യ മേഖലക്ക് വിറ്റഴിക്കുക (Disinvestment policy)

നിക്ഷേപമോചനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളുടെ മാനേജ്മെന്റ് മെച്ചപ്പെടുത്തുക
- പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ധനസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുക
- വിപണികളിൽനിന്നും ധനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ കമ്പനികൾക്കുള്ള ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- ഗവൺമെന്റിന്റെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക
- FDI പ്രേരണാപിപ്പിക്കുക

നൂതനസാമ്പത്തിക നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി ലാഭകരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഓട്ടോണമി പദവി നൽകിക്കൊണ്ട് നവരത്നാസ്, മിനിരത്നാസ് എന്നിങ്ങനെ തരം തിരിച്ചു. ഉദാഹരണത്തിന് IOC, HDCL, BPCL, ONGC, SAIL മുതലായവ നവരത്നങ്ങളിലെ പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളാണ്.

III. ആഗോളവൽക്കരണം:- ലോകത്ത്ലെ രാജ്യങ്ങളുടെ ഏകീകരണമാണ് ആഗോളവൽക്കരണം.

ആഗോളവൽക്കരണമെന്നാൽ അർത്ഥമാക്കുന്നത്:

- രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അടുത്ത ബന്ധം.
- സാധനങ്ങൾ, സേവനങ്ങൾ, മൂലധനം, വിജ്ഞാനം, ജനങ്ങൾ എന്നിവ ദേശീയ അതിർത്തിക്കപ്പുറത്തേക്ക് സ്വതന്ത്രമായി ഒഴുകൽ
- ട്രാൻസ്‌പോർട്ട്: കമ്യൂണിക്കേഷൻ ചെലവുകൾ കുറയുന്നതിലൂടെയുള്ള കമ്പോള വികസനം.

പുറം വാങ്ങൽ അഥവാ - പുറം കരാർ നൽകൽ (out sourcing)

ആഗോളവൽക്കരണത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട അനന്തരഫലമായിരുന്നു പുറം വാങ്ങൽ. പുറം വാങ്ങൽ എന്ന് പറഞ്ഞാൽ പുറമേനിന്ന് സ്വീകരിക്കുക എന്നാണർത്ഥം. പുറം വാങ്ങൽ പ്രകാരം പതിവ് സേവനങ്ങൾക്കുള്ള നിയമനം, ഒരു കമ്പനവി ബാഹ്യ ഉറവിടങ്ങളിൽനിന്നും നടത്തുന്നു. വികസിതരാജ്യങ്ങൾ അവർക്കാവശ്യമായ പലതരം സേവനങ്ങൾക്കും ഇന്ത്യയെപ്പോലുള്ള വികസ്വരരാജ്യങ്ങളെയാണ് ആശ്രയിക്കുന്നത്. ഉദാഹരണമായി അക്കൗണ്ടിങ്, ലീഗൽ സെർവീസസ്, എഡിറ്റിങ്, ആനിമേഷൻ തുടങ്ങിയ ഇൻഫോർമേഷൻ ടെക്നോളജിയെ (I.T enabled) അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സേവനങ്ങൾക്ക്.

ഇന്ത്യ പുറം വാങ്ങലിനുള്ള ഒരു പ്രധാന ലക്ഷ്യസ്ഥാനമായി വളർന്നിട്ടുണ്ട്.

കാരണങ്ങൾ

1. കുറഞ്ഞ കൂലി നിരക്കിൽ തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത
2. നല്ല നൈപുണ്യമുള്ള (Skilled labourers) തൊഴിലാളികളുടെ ലഭ്യത.
3. ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷയിലെ പ്രാവീണ്യം മുതലായവ

WTO ലോകവ്യാപാര സംഘടന: WTO സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത് 1995 ലാണ്. 1948ൽ രൂപം കൊണ്ട GAAT (General Agreement on Tariffs and Trade) എന്ന സംഘടനയുടെ പിൻഗാമി യായിട്ടാണ് WTO നിലവിൽ വന്നത്.

WTO യുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- അന്താരാഷ്ട്ര വിപണിയിൽ എല്ലാ രാജ്യങ്ങൾക്കും തുല്യ അവസരം നൽകുക.
- വ്യാപാര രംഗത്തുള്ള താരിഫ്, താരിഫ് ഇതര നിയന്ത്രണങ്ങൾ (Quotas) ഒഴിവാക്കുക.
- ബഹുമുഖ വ്യാപാരം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
- ബാങ്കിങ്, ഇൻഷുറൻസ് പോലുള്ള സേവനങ്ങൾ വ്യാപാരത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക മുതലായവ

സാമ്പത്തികനയപരിഷ്കരണ കാലഘട്ടത്തിൽ ഇന്ത്യൻ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ : ഒരു വിലയിരുത്തൽ

1991 ൽ ആരംഭിച്ച പുത്തൻ സാമ്പത്തിക നയം നിരവധി നേട്ടങ്ങളും കോട്ടങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

നേട്ടങ്ങൾ (ഗുണങ്ങൾ)

1. GDP വർദ്ധിച്ചു. GDP യുടെ വളർച്ചാനിരക്ക് 1980-ൽ 5.79% ആയിരുന്നത് 2016 ആയപ്പോൾ 7.6% മായി വർദ്ധിച്ചു.
2. വിദേശനിക്ഷേപം വർദ്ധിച്ചു. 1991-ൽ 103 ദശലക്ഷം ഡോളർ ആയിരുന്ന വിദേശ നിക്ഷേപം 2005 - 06 ആയപ്പോൾ 20243 ദശലക്ഷം ഡോളറായി വർദ്ധിച്ചു.
3. വിദേശ നാണ്യശേഖരം വർദ്ധിച്ചു
4. കയറ്റുമതി വർദ്ധിച്ചു.
5. ദാരിദ്ര്യ നിരക്ക് 2012 ആയപ്പോൾ 22% മായി കുറഞ്ഞു.

ദോഷഫലങ്ങൾ (Negative Impact):

1. **കാർഷിക മേഖലയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു:** പരിഷ്കരണ നടപടികൾ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചത് കാർഷിക മേഖലയെയാണ്. വെറും 3% വളർച്ചാനിരക്ക് മാത്രമാണ് കൃഷിയിലുണ്ടായത്. ഇതിനുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട കാരണങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

(എ) കാർഷിക സബ്സിഡികൾ കുറവ് വരുത്തി

(ബി) കാർഷിക ഉൽപാദനച്ചെലവിലുള്ള വർദ്ധനവ്

(സി) കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിലക്കുറവ്

(ഡി) സർക്കാർ നിക്ഷേപത്തിന്റെ കുറവ്

(ഇ) ഭക്ഷ്യവിളകളേക്കാൾ നാണ്യവിളകൾ കൂടുതൽ കയറ്റുമതി ചെയ്തു. ഇത് ഭക്ഷ്യ പ്രതിസന്ധി സൃഷ്ടിച്ചു.

2. വ്യാവസായിക മേഖലയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിച്ചു - ഇതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ താഴെ പറയുന്നവയാണ്.

(എ) വിലക്കുറഞ്ഞ ഇറക്കുമതി

(ബി) ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ അഭാവം

(സി) വിദേശ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ മത്സരം

(ഡി) അടിസ്ഥാനസൗകര്യമേഖലയിലെ നിക്ഷേപത്തിന്റെ കുറവ്

3. തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ വേണ്ടത്ര വർദ്ധിച്ചില്ല: പരിഷ്കരണ കാലഘട്ടത്തിൽ GDP വർദ്ധിച്ചെങ്കിലും തൊഴിലവസരങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചില്ല. ഈ അവസ്ഥയെ തൊഴിൽരഹിതവളർച്ച എന്നാണ് വിമർശകർ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

4. നിക്ഷേപം പിൻവലിക്കൽ നയത്തിന്റെ പോരായ്മകൾ: നിക്ഷേപം പിൻവലിക്കൽ നയത്തിന്റെ ഭാഗമായി പലപ്പോഴും വളരെ ലാഭകരമായി ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്ന പല പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളേയും വളരെ വില കുറച്ചാണ് വിറ്റഴിച്ചത്. ഈ നയം നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് വലിയ അഴിമതിക്ക് കാരണമായി.

5. ധനനയത്തിന്റെ പോരായ്മകൾ: നികുതി പരിഷ്കരണമൊന്നും സർക്കാരിന് വേണ്ടത്ര വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

6. സാമൂഹ്യനീതിയുടേയും ക്ഷേമത്തിന്റെയും കുറവ്: പരിഷ്കരണനടപടികൾ രാജ്യത്തിന്റെ നീതിയും ക്ഷേമവും കുറയ്ക്കുന്നതിന് കാരണമായി. സ്വത്തിലും വരുമാനത്തിലുമുള്ള അസമത്വം വർദ്ധിച്ചു.

അധ്യായം 4

ദാരിദ്ര്യം

ദാരിദ്ര്യം

ഒരു വ്യക്തിക്ക് ജീവിക്കാൻ ആവശ്യമായ ഘടകങ്ങളായ വസ്ത്രം, ഭക്ഷണം, പാർപ്പിടം, വിദ്യാഭ്യാസം മുതലായവ ലഭിക്കാത്ത അവസ്ഥയാണ് ദാരിദ്ര്യം

കേവലദാരിദ്ര്യവും ആപേക്ഷിക ദാരിദ്ര്യവും

കേവല ദാരിദ്ര്യം: ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ജീവിതാവശ്യങ്ങൾ പോലും നിറവേറ്റാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥ.

ആപേക്ഷികദാരിദ്ര്യം: അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ നിറവേറ്റി കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം മറ്റുള്ളവരുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ദരിദ്രനായി കാണപ്പെടുന്ന അവസ്ഥ

ആരെല്ലാമാണ് ദരിദ്രർ

- ചേരികളിൽ താമസിക്കുന്നവർ
- തെരുവു കച്ചവടക്കാർ
- ആക്രി വസ്തുക്കൾ പെറുക്കുന്നവർ
- വീട്ടുവേലക്കാർ
- ഭിക്ഷക്കാർ
- ഓലമേഞ്ഞ വീടുള്ളവർ
- ഭൂമിയില്ലാത്ത കർഷകർ

ഇന്ത്യയിലെ ദരിദ്രരുടെ സവിശേഷതകൾ ഏവ?

- പോഷകാഹാര കുറവ്
- നിരക്ഷരത
- ആസ്തിയിരല്ലായ്മ
- സ്ഥിര ജോലിയില്ലായ്മ
- കൂടിയ മാതൃമരണനിരക്ക്
- കൂടിയ ശിശു മരണനിരക്ക്
- വൈദ്യുതി, കുടിവെള്ളശുചീകരണ സൗകര്യങ്ങളുടെ ദുർലഭ്യം

ജയിൽ ജീവിതചെലവ്

- ദാരിദ്രരേഖ നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഒരു മാനദണ്ഡമാണിത്
- ഒരു തടവുകാരന് ജീവൻ നിലനിർത്താൻ ആവശ്യമായ ഭക്ഷണസാധനത്തിന്റെ വിലയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജീവിതചെലവ് കണക്കാക്കി.
- ഇത് കൊണ്ടുവന്നത് ദാദാബായി നവറോജിയാണ്

ദാരിദ്ര്യത്തെ തരം തിരിക്കുക

- ദീർഘകാലമായിട്ടുള്ള ദരിദ്രർ (Chronic Poor)

- നിത്യ ദരിദ്രർ (Always Poor)
- സാധാരണ ദരിദ്രർ (Usually Poor)

- ക്ഷണികമായ ദരിദ്രർ (Transcient poor)

- ഇടക്കാല ദരിദ്രർ (Churning Poor)
- യാദൃച്ഛിക ദരിദ്രർ (Occasionally Poor)

ദാരിദ്രരേഖ (Poverty Line)

- സമൂഹത്തിലുള്ള ദരിദ്രരും അല്ലാത്തവരുമായ ജനങ്ങളെ തരം തിരിക്കുന്ന സാങ്കല്പിക രേഖയാണിത്
- ഗ്രാമത്തിലുള്ള ഒരാൾക്ക് ഇത് കണക്കാക്കുന്നത് 2400 കലോറി ഊർജ്ജവും നഗരത്തിലുള്ള ഒരാൾക്ക് 2100 കലോറി ഊർജ്ജവമാണ് ഒരു ദിവസത്തിൽ വേണ്ടത്. ഇതനെ അടിസ്ഥാനമാക്കി 2012 ൽ ദാരിദ്ര്യരേഖ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നത് ഗ്രാമത്തിൽ ഒരാളുടെ ഉപഭോഗചിലവ് 816 രൂപയും നഗരത്തിൽ 1000 രൂപയുമാണ് ഒരു മാസത്തേക്ക് ആവശ്യമായി വരുന്നത്.

ഇന്ത്യയിലെ ദരിദ്രരുടെ എണ്ണം

തലയെണ്ണനുപാതം (Head Count Ratio)

ദരിദ്രരുടെ എണ്ണത്തെ ദാരിദ്ര്യരേഖക്ക് താഴെയുള്ള ജനസംഖ്യയുമായുള്ള അനുപാതമായി കണക്കാക്കുന്നതാണ് ഇത്.

$$\text{തലയെണ്ണൽ അനുപാതം} = \frac{\text{ദരിദ്രരുടെ എണ്ണം}}{\text{ആകെ ജനസംഖ്യ}}$$

ഇന്ത്യയിൽ ദാരിദ്ര്യം സംബന്ധിച്ച ഔദ്യോഗിക വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നത് നേഷണൽ സാമ്പിൾ സർവ്വെ ഓർഗനൈസേഷനാണ്. ഇത് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത് ഇപ്പോൾ നിധി ആയോഗ് (Niti Ayog) ആണ്.

ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ (Causes of Poverty)

1. കുറഞ്ഞ വരുമാനം
2. തൊഴിലില്ലായ്മ
3. സമ്പത്തിലെയും വരുമാനത്തിലെയും അസമത്വം
4. ചൂഷണം
5. പണപ്പെരുപ്പം
6. കാർഷികമേഖലയിലെ സ്തംഭനാവസ്ഥ
7. കുറഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വളർച്ച
8. കടബാധ്യത
9. അന്യവൽക്കരിക്കൽ

ദരിദ്ര നിർമ്മാജനത്തിനുള്ള നയങ്ങളും പരിപാടികളും

(ത്രിമാനസമീപനം)

വളർച്ചോന്മുഖ സമീപനം

- ജി.ഡി.പി./പിസി.ഐ എന്നിവയുടെ ധ്രുതഗതിയിലുള്ള വളർച്ചയാണിത്. കിനി ണ്തിറങ്ങൽ സിദ്ധാന്തം (Trickledown Theory) അനുസരിച്ച് സാമ്പത്തികവളർച്ചയുടെ നേട്ടങ്ങൾ സമൂഹത്തിന്റെ എല്ലാ മേഖലകളിലേക്കും വ്യാപിക്കും.

തൊഴിൽദാന പദ്ധതികൾ

(a) സ്വയം തൊഴിൽ പരിപാടികൾ

- (1) REGP (ഗ്രാമീണ തൊഴിലുല്പാദന പരിപാടി)
- (2) PMRY (പ്രൈം മിനിസ്റ്റേഴ്സ് റോസ്ഗാർ യോജന)
- (3) SGSY (സ്വർണ ജയന്തി ഗ്രാമ സ്വരോസ്ഗാർ യോജന)
- (4) SJSRY (സ്വർണ്ണ ജയന്തി ഷഹാരി റോസ്ഗാർ യോജന)
- (5) JRY (ജവഹർ റോസ്ഗാർ യോജന)
- (6) NRY (നെഹ്റു റോസ്ഗാർ യോജന)

(b) വേതന തൊഴിൽ പദ്ധതികൾ

- NREGP (ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി)
- 2005 - ൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു
- ഇത് ഇപ്പോൾ MGNREGP എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു.
- ഒരു വർഷം കുടുംബത്തിലെ ഒരു വ്യക്തിക്ക് 100 ദിവസത്തെ ജോലി വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നു.
- ഇത് കേരളത്തിൽ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു

ജോലിക്ക് പകരം ഭക്ഷണം പദ്ധതി (NFW)

സമ്പൂർണ്ണ ഗ്രാമീണ റോസ്ഗാർ യോജന (SGRY)

3. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ

(എ) ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാപദ്ധതികൾ

- പൊതുവിതരണ സമ്പ്രദായം (PDS)
- സംയോജിത ശിശു വികസനപദ്ധതി (ICDS)
- സ്കൂളുകളിൽ ഉച്ചഭക്ഷണം (MDMS)
- അന്നപൂർണ്ണ പദ്ധതി
- അന്ത്യോദയ അന്നയോജന (AAY)

(ബി) സാമൂഹ്യസുരക്ഷാപദ്ധതികൾ

- ആം ആർമി ബീമ യോജന
- ഇന്ദിരാഗാന്ധി നാഷണൽ ഓൾഡ് ഫ്രണ്ട് പെൻഷൻ സ്കീം
- രാഷ്ട്രീയ സ്വാസ്തിക ബീമ യോജന
- അടൽ പെൻഷൻ യോജന
- ദേശീയ സാമൂഹിക സഹായപദ്ധതി

ദാരിദ്ര്യനിവാരണ പരിപാടികളെ വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്തുക

ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനത്തിനായി ഇന്ത്യയിൽ വിവിധ സമീപനങ്ങളും പരിപാടികളും പദ്ധതികളും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടും പട്ടിണി, പോഷകാഹാരക്കുറവ്, നിരക്ഷരത, അടി

സ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ അഭാവം എന്നിവ ഇപ്പോഴും നിലനിൽക്കുന്നു. പ്രധാനപ്പെട്ട പോരായ്മകൾ.

- പദ്ധതികൾക്കാവശ്യമായ പണം, തീർത്തും അപര്യാപ്തമാണ്.
- പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കാൻ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട ഏജൻസികൾ കാര്യശേഷിയില്ലാത്തവരും അഴിമതിക്കാരുമാണ്.
- വിഭവങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമതയില്ലാത്ത ഉപയോഗം
- പദ്ധതി സഹായങ്ങൾ അനർഹരായവരുടെ കൈകളിലെത്തുന്നുണ്ട്.
- അഴിമതി, സ്വജനപക്ഷപാതം, ചുവപ്പ് നാട മുതലായവ

അധ്യായം 8

അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ വികസനത്തിന് ആവശ്യമായ വൈദ്യുതി, വെള്ളം, വാർത്താവിനിമയം തുടങ്ങിയവയെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ എന്ന് പറയുന്നു.

അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളെ രണ്ടായി തരംതിരിക്കാം.

1. സാമ്പത്തിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

ഗതാഗതം, വൈദ്യുതി, ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ, പവർ സ്റ്റേഷൻസ്, ബാങ്കുകൾ, വാർത്താവിനിമയ സൗകര്യങ്ങൾ.

2. സാമൂഹിക അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ

വിദ്യാഭ്യാസം: സ്കൂളുകൾ, കോളേജുകൾ.

ആരോഗ്യം: ആശുപത്രികൾ, ശുചിത്വസംവിധാനങ്ങൾ, കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾ.

പാർപ്പിടം.

അടിസ്ഥാനസൗകര്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം:

- (a) കാർഷിക, വ്യാവസായിക വികസനത്തെ സഹായിക്കുന്നു.
- (b) ഉൽപ്പാദനക്ഷമതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- (c) ജീവിതഗുണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു.
- (d) മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യസംരക്ഷണസംവിധാനം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.
- (e) ദാരിദ്ര്യവും തൊഴിലില്ലായ്മയും കുറയ്ക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയിലെ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ അവസ്ഥ

അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിൽ സർക്കാരിന്റെ നിക്ഷേപം അപര്യാപ്തമായതിനാൽ പൊതു സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തം പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുന്നു.

- ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളുടെ അപര്യാപ്തത
- ഗ്രാമങ്ങളിലെ 56% വീടുകളിൽ മാത്രമാണ് വൈദ്യുതീകരിച്ചത്.
- 43% ഗ്രാമീണ വീടുകളിലും മണ്ണെണ്ണയാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്.
- 90% ഗ്രാമീണ വീടുകളിലും ജൈവ ഇന്ധനമാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്
- പൈപ്പ് വെള്ളം 24% പേർക്ക് മാത്രമേ ഉള്ളൂ.

ഊർജ്ജം (Energy)

ഏതൊരു സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനത്തിനും ഊർജ്ജം ആവശ്യമാണ്. ആധുനിക ലോകത്തിലെ പ്രധാന ഊർജ്ജ ഉറവിടങ്ങൾ കൽക്കരി, പെട്രോളിയം, പ്രകൃതിവാതകം, വൈദ്യുതി എന്നിവയാണ്.

ഊർജ്ജത്തിന്റെ ഉറവിടങ്ങൾ

ഊർജ്ജത്തിന്റെ ഉറവിടങ്ങളെ രണ്ടായി തരംതിരിക്കാം:

1. വാണിജ്യ ഊർജ്ജം (Commercial Energy): വാണിജ്യ ആവശ്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന കൽക്കരി, പെട്രോളിയം, പ്രകൃതിവാതകം, വൈദ്യുതി എന്നിവയാണ് ഇവയിൽ പ്രധാനം.
2. വാണിജ്യേതര ഊർജ്ജം: വിറക്, ചവറ്, ഉണങ്ങിയ ചാണകം എന്നിവ വാണിജ്യേതര ഊർജ്ജങ്ങളാണ്. വീട്ടാവശ്യത്തിന് വേണ്ടിയാണ് ഇത് പ്രധാനമായും ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

വാണിജ്യോർജ്ജവും വാണിജ്യേതര ഊർജ്ജവും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം ആദ്യത്തേത് തീർന്ന് പോകുന്നതാണ്. എന്നാൽ രണ്ടാമത്തേത് പുതുക്കാവുന്നതാണ്.

പരമ്പരാഗതവും പാരമ്പര്യേതരവുമായ ഊർജ്ജം

ഊർജ്ജത്തെ പരമ്പരാഗതമെന്നും, പാരമ്പര്യേതരമെന്നും തരംതിരിക്കാം. കൽക്കരി, പെട്രോളിയം, വൈദ്യുതി എന്നിവ പരമ്പരാഗത ഊർജ്ജങ്ങളാണ്. ഇത് പുതുക്കാനാവാത്തതും (non-renewable) മലിനീകരണം ഉണ്ടാക്കുന്നതുമാണ്.

സൂര്യൻ, കാറ്റ്, വേലിയേറ്റം, തിരമാല, ജൈവപിണ്ഡങ്ങൾ (Bio-mass) തുടങ്ങിയവ പാരമ്പര്യേതര ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകളാണ്. ഇവ പുനഃസ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതും (renewable) മലിനീകരണം ഉണ്ടാകാത്തതുമാണ്.

വാണിജ്യോർജ്ജത്തിന്റെ ഉപയോഗരീതി

ഇപ്പോൾ വാണിജ്യോർജ്ജ ഉപഭോഗം 65%മാണ് (കൽക്കരി 55%, ഓയിൽ 31%, പ്രകൃതിവാതകം 11%, ജലവൈദ്യുതി 3%), വാണിജ്യേതര ഊർജ്ജം 35%.

വൈദ്യുതി

വൈദ്യുതിയുടെ പ്രധാന ഉറവിടങ്ങൾ ജലവൈദ്യുതി, താപവൈദ്യുതി, അണു വൈദ്യുതി എന്നിവയാണ്. ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ്, കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവയെ യൂട്ടിലിറ്റീസ് (utilities) എന്ന് പറയുന്നു. സ്വന്തമായി വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന സംവിധാനത്തെ നോൺ-യൂട്ടിലിറ്റീസ് (non-utilities) എന്ന് പറയുന്നു.

വൈദ്യുതി മേഖലയിലെ വെല്ലുവിളികൾ

1. അപര്യാപ്തമായ വൈദ്യുതി ഉൽപ്പാദനശേഷി.
2. സംഭ്രഷണ നഷ്ടം, വിതരണ നഷ്ടം.
3. വൈദ്യുതി മോഷണം.
4. ഇടക്കിടെയുള്ള പവർകട്ട്.
5. അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളായ കൽക്കരി, യുറേനിയം എന്നിവയുടെ ക്ഷാമം.

വൈദ്യുതി മേഖലയിലെ പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ

1. പുതുക്കാവുന്ന ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.
2. അസംസ്കൃതവസ്തുക്കളുടെ പുതിയ ഉറവിടങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക.
3. CFL, LED മുതലായ ഊർജ്ജലാഭങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന തന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക.
4. സംഭ്രഷണ, വിതരണ നഷ്ടം പരമാവധി കുറയ്ക്കുക.
5. വൈദ്യുതി മോഷണം തടയുക.
6. പൊതുസ്വകാര്യപങ്കാളിത്തം (PPP) പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക.

ആരോഗ്യം

ഒരു മനുഷ്യന്റെ ക്ഷേമത്തെ അളക്കുവാനുള്ള ഒരു അളവുകോലാണ് (yard stick) ആരോഗ്യം. ആരോഗ്യമുള്ള ജനതയാണ് ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ പ്രധാനസമ്പത്ത്.

ആരോഗ്യസൂചകങ്ങൾ

- ശൈശവ മരണനിരക്ക്
- മാതൃമരണനിരക്ക്
- ആയുർദൈർഘ്യം
- പോഷകാഹാരാവസ്ഥ
- രോഗാതുരത
- ആരോഗ്യഅടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ

ആരോഗ്യഅടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ അവസ്ഥ (State Health Infrastructure)

ആരോഗ്യസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും സർക്കാരിന് പ്രധാനപ്പെട്ട പങ്കുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിന് ആരോഗ്യവിദ്യാഭ്യാസം, ഭക്ഷണത്തിൽ മായം ചേർക്കൽ, മരുന്നുകൾ, മെഡിക്കൽ പ്രൊഫഷൻ മുതലായവ. ആശുപത്രികൾ, ഡോക്ടർമാർ, നഴ്സുമാർ, പാരാമെഡിക്കൽ സ്റ്റാഫ്, കിടത്തിചികിത്സിക്കാനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ, ചികിത്സോപകരണങ്ങൾ, ഔഷധങ്ങൾ എന്നിവ ആരോഗ്യഅടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളിൽപ്പെടുന്നു.

ഇന്ത്യയിലെ ആരോഗ്യസംവിധാനം

ഇന്ത്യയിലെ ആരോഗ്യസംവിധാനങ്ങളെ മൂന്നായി തരംതിരിക്കാം.

1. പ്രൈമറി ആരോഗ്യപരിപാലനം.
2. സെക്കണ്ടറി ആരോഗ്യപരിപാലനം
3. ടേർഷ്യറി ആരോഗ്യപരിപാലനം

പ്രൈമറി ആരോഗ്യപരിപാലനം

- രോഗങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുവാനും തടയാനും നിയന്ത്രിക്കുവാനുമുള്ള പഠനം.
- പോഷകാഹാരം, ശുദ്ധജലം, ശുചീകരണം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച ഉൽബോധനം.
- കുട്ടികളുടെയും അമ്മമാരുടെയും ആരോഗ്യപരിപാലനം.
- പകർച്ചവ്യാധികൾക്കെതിരെയുള്ള കുത്തിവെയ്പ്പുകൾ.
- ഔഷധങ്ങളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കൽ.

സെക്കണ്ടറി ആരോഗ്യപരിപാലനം

X-ray, Scanning, ECG, സർജറി തുടങ്ങിയവക്കുള്ള സൗകര്യങ്ങളും രോഗം തിരിച്ചറിയാനും ചികിത്സിക്കുവാനുമുള്ള ഹോസ്പിറ്റലുകൾ.

ടേർഷ്യറി ആരോഗ്യപരിപാലനം

മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസവും ഗവേഷണവും നടക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളാണിവ. eg: AIIMS, NIMHANS തുടങ്ങിയവ ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

ആരോഗ്യ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളും സ്വകാര്യമേഖലയും

ആരോഗ്യമേഖലയിൽ ഗവൺമെന്റിന്റെ പങ്കാളിത്തം പര്യാപ്തമല്ല. 70%ത്തോളം ഹോസ്പിറ്റലുകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് സ്വകാര്യമേഖലയാണ്. ഇന്ത്യയിൽ ഔഷധ നിർമ്മാണവ്യവസായം കൂടുതലും സ്വകാര്യമേഖലയിലാണ്. അടുത്തകാലത്ത് സ്വകാര്യ മേഖലയിൽ മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ മുളച്ച് പൊന്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഭാരതീയ ചികിത്സാ സംവിധാനങ്ങൾ (Indina System of Medicine – ISM)

ഭാരതീയ ചികിത്സാ സംവിധാനം 'AYUSH' എന്നുവിളിക്കുന്ന 6 രീതികൾ ഉൾപ്പെട്ടതാണ്. 1. ആയുർവേദം, 2. യൂനാനി, 3. യോഗ, 4. സിദ്ധ, 5. ഹോമിയോപ്പതി, 6. പ്രകൃതി ചികിത്സ.

മെഡിക്കൽ ടൂറിസം (Medical Tourism)

ചികിത്സക്കായി ആളുകൾ ഇന്ത്യയിൽ എത്തുന്നതിനെയാണ് മെഡിക്കൽ ടൂറിസം മെന്ന് പറയുന്നത്. ധാരാളം വിദേശികൾ ചികിത്സക്കായി ഇന്ത്യയിലേക്ക് വരുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ:

1. പുരോഗമിച്ച മെഡിക്കൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ ലഭ്യമാണ്.
2. അതിസമർത്ഥരായ ഡോക്ടർമാർ ഇന്ത്യയിൽ ധാരാളം ഉണ്ട്.
3. ഇന്ത്യയിലെ ഔഷധനിർമ്മാണ വ്യവസായം പുരോഗമിച്ചതാണ്.
4. ചികിത്സാചെലവ് വളരെ താഴ്ന്നതാണ്.

ഇന്ത്യയിലെ ആരോഗ്യമേഖലയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ

1. നഗര-ഗ്രാമ അസമത്വം.
2. ധനിക-ദരിദ്ര വ്യത്യാസം.
3. കൂടിയ രോഗാതുരത.
4. സ്വകാര്യവൽക്കരണത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ.
5. സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ.
6. സർക്കാർ മേഖലയിലെ കുറഞ്ഞ നിക്ഷേപം.
7. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ ഡോക്ടർമാരുടെ അപര്യാപ്തത.

സ്ത്രീകളുടെ ആരോഗ്യം

വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യരക്ഷ, തൊഴിൽ എന്നീ രംഗങ്ങളിൽ എല്ലാം സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ വിവേചനം പ്രകടമാണ്. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ:

1. സാക്ഷരതയിൽ സ്ത്രീകൾ പുരുഷന്മാരേക്കാൾ പിന്നിലാണ്.
2. സംഘടിതമേഖലയിൽ സ്ത്രീകൾ കുറവാണ്.
3. രോഗാതുരത സ്ത്രീകളിലാണ് കൂടുതൽ.
4. പോഷകാഹാരരാഹിത്യം കൂടുതൽ സ്ത്രീകളിലാണ്.
5. സ്ത്രീകളിൽ കൂടുതലും വിളർച്ച അനുഭവിക്കുന്നവരാണ്.
6. പെൺഭ്രൂണഹത്യ ഇപ്പോഴും നടക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം 9

പരിസ്ഥിതിയും സുസ്ഥിരവികസനവും

പരിസ്ഥിതി - നിർവ്വചനം

- ഭൂമിയിലെ എല്ലാ വിഭവങ്ങളുടെയും സഞ്ചയമാണ് പരിസ്ഥിതി.
- ഇതിൽ ജൈവവും അജൈവവുമായ എല്ലാ ഘടകങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു.
- **ജൈവഘടകങ്ങൾ:** - മൃഗങ്ങൾ, പക്ഷികൾ, സസ്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയ എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും
- **അജൈവഘടകങ്ങൾ:** - ഭൂമി, വായു, വെള്ളം തുടങ്ങിയ ജീവനില്ലാത്ത വസ്തുക്കളും

പരിസ്ഥിതിയുടെ ധർമ്മങ്ങൾ

- വിഭവങ്ങൾ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.
 - (എ) പുതുക്കാവുന്നവ: - ജലം, വായു, മുതലായവ
 - (ബി) പുതുക്കാനാവാത്തവ: - കൽക്കരി, പെട്രോൾ മുതലായവ
- പാഴ്വസ്തുക്കളെ ദഹിപ്പിക്കുന്നു.
- ജീവൻ നിലനിർത്തുന്നു
- ഭൂമിയിൽ സൗന്ദര്യാനുഭൂതിയൊരുക്കുന്നു.

താങ്ങാനുള്ള ശേഷിയും ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള ശേഷിയും

താങ്ങാനുള്ള ശേഷി എന്ന് പറയുന്നത് പരിസ്ഥിതിയും പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാനുള്ള ശേഷിയാണ്. ഉൾക്കൊള്ളാനുള്ള ശേഷി എന്നു പറയുന്നത് ജീർണ്ണിക്കുന്നതിന് ഉൾക്കൊള്ളുവാനുള്ള പരിസ്ഥിതിയുടെ ശേഷിയാണ്.

പാരിസ്ഥിതിക ഭീഷണികൾ

(എ) വായു മലിനീകരണം

വ്യവസായവൽക്കരണം, മോട്ടോർ വാഹനഉപയോഗം വനനശീകരണം മുതലായവ

(ബി) ജല മലിനീകരണം

- ഖര മാലിന്യങ്ങൾ കുന്നുകൂടൽ
- വ്യവസായ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഒഴുക്ക്
- രാസവസ്തുക്കളുടെയും കീടനാശിനികളുടെയും അമിത ഉപയോഗം

(സി) ആഗോളതാപനം

- ഹരിതഗൃഹവാതകങ്ങളുടെ നിരന്തര വിസർജ്ജനംമൂലം ഭൗമാന്തരീക്ഷത്തിലെ ശരാശരി താപനില വാർദ്ധിക്കുന്നതിനെയാണ് ആഗോളതാപനം എന്ന് പറയുന്നത്.

➤ കാരണങ്ങൾ

1. വനനശീകരണം
2. കൃഷിചെയ്യുന്ന ഇന്ധനങ്ങൾ കത്തിക്കുന്നത്
3. കാർബൺ ഡൈ ഓക്സൈഡ്, കാർബൺ മോണോക്സൈഡ് എന്നിവയുടെ പുറം തള്ളൽ
4. വ്യവസായികവൽക്കരണം

ഫലങ്ങൾ

- കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാനം
- ജൈവ വൈവിധ്യം നഷ്ടപ്പെടുന്നു
- ധ്രുവത്തിലെ മഞ്ഞു ഉരുകുന്നു
- സമുദ്രത്തിലെ ജലനിരപ്പ് ഉയരുകയും വെള്ളപ്പൊക്കത്തിന് കാരണമാവുകയും ചെയ്യുന്നു.

(ഡി) ഓസോൺ ശോഷണം

- ക്ലോറോ ഫ്ലൂറോ കാർബണുകൾ (CFC) പോലുള്ള കാർബൺ സംയുക്തങ്ങളുടെ അമിതമായ ഉപയോഗം മൂലം അന്തരീക്ഷത്തിലെ ഓസോൺ പാളിയിൽ സംഭവിക്കുന്ന നാശമാണ് ഓസോൺ ശോഷണം.

- കാരണങ്ങൾ
- വ്യവസായികവൽക്കരണം
- CFC, HCF എന്നിവയുടെ അമിത ഉപയോഗം.

ഉദാ: ഫ്രിഡ്ജിന്റെ അമിത ഉപയോഗം - ACയുടെ അമിത ഉപയോഗം

ഫലങ്ങൾ

- ജൈവവൈവിധ്യത്തിന്റെ അപചയം
- അശുഭ്ര വയലറ്റ് രശ്മികൾ ഭൂമയിലേക്ക് എത്തുന്നു.

(ഇ) മണ്ണിന്റെ അപചയം

- കാരണങ്ങൾ
 - വനനശീകരണം
 - വനഭൂമിയുടെ കൈയേറ്റം
 - പ്രകൃതിക്ഷോഭം
 - രാസവസ്തുക്കളുടെയും കീടനാശിനികളുടെയും അമിത ഉപയോഗം
 - മണ്ണൊലിപ്പ്
 - കാട്ടുതീ

ഇന്ത്യയിലെ പരിസ്ഥിതിയുടെ അവസ്ഥ

- ധാരാളം പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ
- നൂറോളം നദികളും ധാരാളം പോഷകനദികളും
- ഇടതൂർന്ന വനങ്ങൾ
- ഉയർന്ന ധാതുസമ്പത്ത്
- ദീർഘമായ കടൽതീരങ്ങൾ
- അനേകം മലനിരകൾ
- ഡക്കാൻ പീഠഭൂമിയിലെ കരിമണൽ

ചിപ്പ്കോപ്രസ്ഥാനം

ഹിമാലയമലനിരകളിലെ വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനു ലക്ഷ്യമിട്ട ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണിത്. സുന്ദർലാൽ ബഹുഗുണയാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചത്.

അപ്പികോ പ്രസ്ഥാനം

ചിപ്പ്കോ പ്രസ്ഥാനത്തിന് സമാനമായ മറ്റൊരു പ്രസ്ഥാനം കർണാടകത്തിൽ രൂപം കൊണ്ട് അതാണ് അപ്പികോപ്രസ്ഥാനം.

കോട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോൾ

ആഗോളതാപനമെന്ന പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനായി 1997-ൽ ജപ്പാനിലെ കോട്ടോവിൽ ചേർന്ന കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനസമ്മേളനത്തിൽ ഒപ്പുവെച്ച കരാറാണ് കോട്ടോ പ്രോട്ടോക്കോൾ.

സുസ്ഥിര വികസനം

ഇതൊരു പ്രകൃതിസൗഹൃദവികസനമാണ്.

UNCED യുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ

“ഭാവിതലമുറകൾക്ക് അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനുള്ള ശേഷിയ്ക്ക് വിഘാതമാകാത്തവിധത്തിൽ ഇന്നത്തെ തലമുറയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്ന വികസനം”

സുസ്ഥിരവികസനത്തിനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ

➤ ഊർജ്ജത്തിന്റെ പാരമ്പര്യേതര ഉറവിടങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തൽ

പാരമ്പര്യഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകൾ പുനർസ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതും പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദവും അല്ല. ആയതിനാൽ പാരമ്പര്യേതര ഊർജ്ജസ്രോതസ്സുകളായ കാറ്റ്, സൂര്യപ്രകാശം മുതലായവ ഉപയോഗിക്കുക.

➤ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ LPG യുടെ ഗോബർഗ്യാസും എന്നിവ ഉപയോഗിക്കുക

വനനശീകരണം, വായുമലിനീകരണം എന്നിവ ഒഴിവാക്കാൻ ഗ്രാമങ്ങളിൽ LPG യും ഗോബർഗ്യാസും ഉപയോഗിക്കുന്നത് ശീലമാക്കുക.

➤ നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ C.N.G. ഉപയോഗിക്കുക - CNG യുടെ ഉപയോഗം വായു മലിനീകരണം കുറയ്ക്കും

- സൗരോർജ്ജത്തിന്റെ ഉപയോഗം കൊണ്ടുവരുക. - ഇത് പ്രകാരം ഊർജ്ജം ഫോട്ടോ ഓൽട്ടായിക് സെല്ലുകൾ വഴി സംഭരിക്കുന്നു.
- കാറ്റിൽ നിന്നുള്ള ഊർജ്ജം
- ചെറുകിട ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്ക് മുൻഗണന
- പരമ്പരാഗത അറിവുകളും പ്രയോഗങ്ങളും
- ജൈവ കമ്പോസ്റ്റും ജൈവകീടനിയന്ത്രണവും
- ജൈവകൃഷിയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ

ജൈവകൃഷി

രാസവസ്തുക്കളോ കീടനാശിനികളോ ഉപയോഗിക്കാതെ തീർത്തും പ്രകൃതിദത്തമായ രീതികൾ ജൈവവളങ്ങളും ജൈവകീടനാശിനികളും ഉപയോഗിക്കുന്ന കൃഷിരീതിയാണിത്.

ഗുണങ്ങൾ

- പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദം
- പരിസ്ഥിതിയുടെ സത്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുന്നു
- ഉയർന്ന പോഷകമൂല്യം
- ഉയർന്ന കയറ്റുമതി മൂല്യം
- തൊഴിൽ അധിഷ്ഠിതമാണിത്

ദോഷങ്ങൾ

- വിളവ് കുറവായിരിക്കും
- പെട്ടെന്ന് നശിക്കുന്നു
- കീടബാധ കൂടുതലായിരിക്കും